

Mødedato: 18.april 2023

Mødeemne: DPU Aftagerpanel

Deltagere: Ida Brændholt Lundgård, Mikael Pedersen, Elsebeth Jensen, Rasmus Mattern Nielsen, Line Funch Pedersen, Stefan Møller Christiansen, Marc Johannsson Peter Engelbrekt Petersen, Peter Schiødt, Tobias Hoygaard Lindeberg, Alexander von Ottingen,

DPU: Claus Holm, Anna Karlskov Skyggebjerg, Jørgen Huggler, Pia Bramming, Helle Rørbech, Ida Wentzel Winther, Charlotte Mathiassen, Niels Overgaard Lehmann, Nils Rosendal Jensen, Rasmus Rosenkrands Holleufer, Jeanette Magne, Marianne Lemming

Gæster: Ina Bøge Eskildsen (programleder for Århuskompasset)

Mødets tema

Mødets tema var "At forberede sig på en fremtid, vi endnu ikke kender"

Med udspillet "Forberedt på fremtiden 1" lægger regeringen op til en stor reform af landets kandidatuddannelser – især de humanistiske og samfundsfaglige. Vi afventer fortsat rammerne for den konkrete udmøntning, men DPU står måske over for at skulle omlægge de toårige kandidatuddannelser til kandidatuddannelser på 1 ¼ år eller erhvervskandidatuddannelser. Fokus på mødet var derfor ikke at drøfte form og indhold i sådanne nye uddannelser, men i stedet at drøfte og få inspiration til hvordan DPU som organisation kan arbejde strategisk med de forandringsprocesser, som vi forventer ligger forude.

Viceinstituteder Anna Karlskov Skyggebjerg bød velkommen

Anna orienterede om, at DPU har set sig nødsaget til at gennemføre personalereduktion på i alt 19 årsværk i vinteren 2022/2023. Årsagen er et mindre optag/mindre STÅ produktion grundet bl.a. regeringens dimensionering af DPUs uddannelser og udflytningsreformen. I forlængelse her af skal DPU tilpasse sit timeforbrug på uddannelsesområdet svarende til ca. 11.000 timer. En så betydelig reduktion forventes både at forudsætte strukturelle og organisatoriske tilpasninger. Aftagerpanelet orienteres om de beslutninger der træffes i relation til timereduktionen på næste møde.

Prodekan for uddannelse, ARTS, Niels Lehman: Status på den politiske proces.

Niels redegjorde for, at det generelt er vanskeligt at identificere regeringens egentlig rationale med reformen. Rationalet er bevægeligt. Det var i starten at øge arbejdskapaciteten i samfundet. Så tog en "fleksibilitetsdagsorden" over og senest tales der om, at målet er et provenu, der kan investeres i andre dele af uddannelsessystemet.

Men Niels orienterede om, at

- DPUs uddannelser er i spil, selvom vi ikke kender andelen og hvilke uddannelser, der skal reduceres.

- AU ledelsen, studenterrådet mf. arbejder hårdt på, at mindske hvad AU anser som en katastrofe.
- for nu er fakultetet ikke gået i gang med konkrete drøftelser af nye kandidat-formater.

Niels pointerede, at der især er to ting, der udfordrer Arts og dermed DPU:

1. Vi har mange gymnasiefag. Hvis vores gymnasiefag lægger beslag på alle de "pladser" der er på ARTS til to årige kandidatuddannelser, så er der stort set ikke plads til andre to årige kandidatuddannelser.
2. DPU's uddannelser er særligt udsatte, fordi vi er så kaldte særligt tilrettelagte uddannelser da vi primært er overbygningsuddannelser og ikke har mulighed for at ændre noget i en bacheloruddannelse.

Oplæg om forandringsstrategi og ledelse

DPU havde inviteret to medlemmer fra aftagerpanelet til at fortælle om deres erfaringer med større strategiske forandringsprocesser. Videoptagelse af de to oplæg findes her: [20230418_160023-Mødeoptagelse.mp4](#)

Stefan Møller Nielsen (Børne og Ungechef i Århus Kommune)

Stefan havde inviteret sin kollega Ina Bøge Eskildsen (programleder for Århuskompasset) med for at fortælle om Århus Kommunes strategiske arbejde med Århus Kompasset som ledestjerne i en stor forandringsproces. Ina beskrev hvordan Kompasset samt formuleringen af 7 centrale "vilde problemer", bruges strategisk til at flytte fokus fra system til borger. Det sker via 3 perspektivskifter:

- 1) Fra fokus på "effekten" af en indsats til hvilken VÆRDI borgeren får ud af indsatsen". De lytter til hvad borgeren tror vil give værdi og ikke hvad systemet tror giver værdi.
- 2) Samskabelse hele vejen- hele tiden invitere de mange perspektiver ind uden selv altid at side for bordenden
- 3) Styrket læringskultur. Fokus på at udvikle data (også kvalitativ) der dokumenterer værdiskabelse frem for kun at have data der dokumenterer effektmål

De 7 vilde problemer er formuleret i en samskabelsesproces og er dermed ikke kommunens problemer, men også borgernes, virksomhedernes, de fagprofessionelles og civilsamfundets problemer. Til at understøtte dialogen om indsatser der kan mindske/løse problemerne er der udviklet tre forskellige dialogværktøjer (Dilemmakompasset, Samarbejdskompasset, Målkompasset) der skal føre til, at kommunen lytter, løser, lærer og leder med nye perspektiver og bliver stærkere til at opstille nye scenarier, prøvehandling og missioner.

Ift. de vilde problemer øver vi os i at tage afsæt i disse spørgsmål

Lytte: Hvem skal vi lytte til for at blive klogere på problemet?

Løse: Hvor tror vi især at forandringskraften ligger ift. problemet?

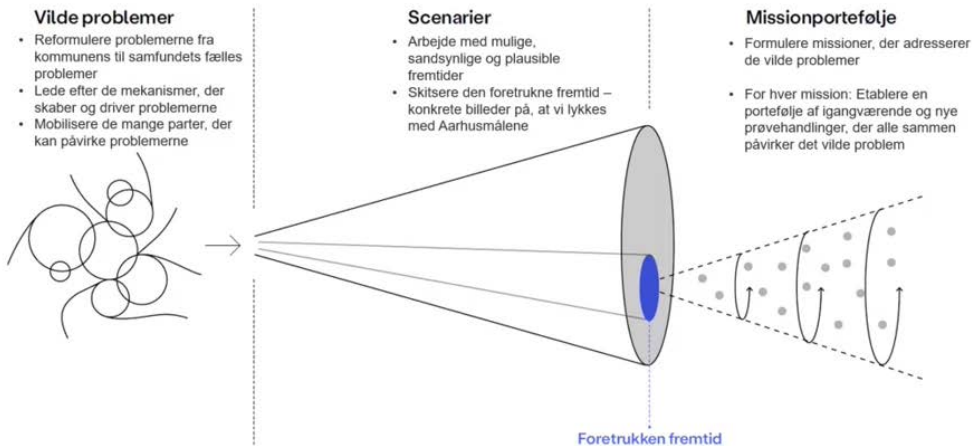

Lære: Hvordan bliver vi klogere undervejs i arbejdet med problemet?

Lede: Hvilken type organisering og ledelse kalder problemet på?

Fælles metode og proces

Aftagerpanelmedlem Elsebeth Jensen (Uddannelsesdekan på VIA)

Elsebeth fortalte om, hvordan professionshøjskolesektoren gik proaktivt til arbejdet med at udvikle et forslag til den ny læreruddannelse, som input til en forestående politisk drøftelse af en ny læreruddannelse tilbage i 2021-22.

Elsebeth startede med kort at fortælle om læreruddannelsen fra 2013, der hastigt blev besluttet i et meget lukket politisk rum. Da regeringen allerede i 2018 igen begyndte at tale om ny læreruddannelse, gik sektoren (Danske professionshøjskoler) sammen om at formulere et fælles input til den politiske beslutningsproces. En arbejdsgruppe fik til opgave at afholde møder med mange forskellige interessenter (bl.a. MA, Lærerstudierende, DLF, KL, Skolelederne) samt ansatte og studerende på landets læreruddannelser for at få perspektiver på, hvad en lærer skal kunne i fremtiden og hvordan læreruddannelsen så bør se ud.

Med udgangspunkt i en involverende proces fik sektoren udarbejdet en skitse med faglige dimensioner og didaktisk design. Da ministeriet så inviterede ind til dialog havde sektoren allerede et fælles ståsted og fik dermed større gennemslagskraft i ministeriets udviklingsarbejde. Bl.a kunne sektoren meget konkret byde ind med forslag til en ny formålsparagraf, som arbejdsgruppen havde formuleret med udgangspunkt i input fra ansatte på landets læreruddannelser. Elsebeth og Alexander orienterede om, at ministeriet ønskede en involverende udviklingsproces, men dog havde mere fokus på at inddrage studerende end eksperter.

Fra drøftelserne

Aftagerne fik sat ord på flere væsentlige vilde problemer/paradokser, som eventuelle nye uddannelser bør forholde sig til:

- **Rekrutteringskrise/behov for forskningsbaseret udvikling:** Flere aftagere står med massive udfordringer relateret til rekruttering og fastholdelse af fagprofessionelle. Det er således et paradoks, at DPU helst ikke skal uddanne ud af velfærdsprofessionerne, samtidig med at aftagerne anerkender, at der er behov for pædagogiske kandidater til fagligt at løfte velfærdsområderne gennem udvikling, ledelse og forskning og til at kunne undervise på professionshøjskolerne.
- **Rekrutteringskrise/nye veje.** Rekrutteringskrisen taler for at DPU ikke skal uddanne ud af professionerne. Modsat er der behov for karriererveje for de fagprofessionelle, da det vil kunne holde unge fra at vælge en professionsbacheloruddannelse i første omgang, hvis ikke de kan se, at der er veje videre fra professionen.
- **Gulv/Helikopter:** Vores kandidater skal gerne både kunne indgå på gulvet i en praksis i velfærdsinstitutionerne -hvilket taler for en undervisning tættere knyttet til praksis - og være med til at metodeudvikle praksis forskningsbaseret – hvilket taler for øget fokus på et teoretisk og metodisk helikopterperspektiv.
- **Profession/akademiker:** Ledelsen på velfærdsinstitutionerne vil gerne vores kandidater, men har ikke altid stillingskategorier at ansætte dem i.
- **Faglig dybde/generiske kompetencer:** Aftagerne ønsker kandidater, der både har dyb pædagogisk faglig viden, 20 century skills (generiske kompetencer) og som kan arbejde tværfagligt. Så det er et paradoks, at aftagerne fagligt vil mere, hvis læringsprocessen skal forkortes.
- **Faglig dybde/store velfærdsproblemer:** DPU skal både forblive et specifikt pædagogisk uddannelses- og forskningsmiljø, men skal også kunne uddanne kandidater, der kan forholde sig til de store velfærdsproblemer som klima, trivsel og sundhed.

En første skitse af de paradokser som udviklingsarbejdet både vil skulle forholde sig til og være løsningen på taler for, at der bliver behov for, at DPU tilrettelægger en inddragende dialogisk proces med det omgivende samfund og aftagerne. Aftagerne gav på mødet udtryk for, at de gerne vil involveres i processen. Både til "stormøder" mellem aftagere, ansatte og studerende og til dybdegående dialoger i mindre fora om konkret form og indhold. Aftagerne vil også gerne tage del i den politiske proces ved f.eks. at stå som afsendere på flere meddelelser målrettet ministeren og ministeriet.